

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ**

19

**ОШ МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИНИН
БЮЛЛЕТЕНИ**

**Дисциплинанын окуу-методикалык
комплекси жөнүндө
Ж О Б О**

Ош – 2017

Ош мамлекеттик университетинин № 19 бюллетени. Дисциплинанын окуу-методикалык комплекси (ОМК) жөнүндө Жобо. – Ош: ОшМУ, 2017. – 36 б.

Ош мамлекеттик университетинин №19 бюллетенинин толуктоолор,
түзөтүүлөр кийирилип 2-чыгарылышы

Университеттин методикалык кеңешинин 2017-жылдын 25-октябрындагы чечими (№ 2- протокол) менен сунушталган.

ОшМУнун Административдик кеңешинин 2017-жылдын 20-ноябрындагы (№9 протокол) чечими менен бекитилген.

Бюллетень дисциплина боюнча ОМК түзүү эрежелерине коюлуучу жалпы талаптарды аныктайт.

Жободо дисциплинанын окуу-методикалык комплексинин мазмуну жана структурасы жөнүндө, аны иштеп чыгуунун тартиби, ОМКны иштеп чыгуунун мазмунуна жана сапатына көзөмөл жүргүзүү жөнүндө талаптар, ошондой эле ОМКнын ар бир бөлүмүн иштеп чыгуу боюнча методикалык көрсөтмөлөр жана сунуштар берилген. Түркөмөлөрдө дисциплинанын жумушчу программасы, силлабусунун макеттери, окутуунун жаңы технологиялары жөнүндө маалыматтар, библиографиялык документтерди ГОСТ 7.1-2003 боюнча берүүнүн мисалдары келтирилген.

Жобо ОшМУнун кафедра башчыларына жана профессордук-окутуучулук курамга, факультеттин декандарына, структуралык бөлүмдөрүнүн жетекчилерине сунушталат.

© Ош мамлекеттик университети, 2017

МАЗМУНУ

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР	4
2. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК КОМПЛЕКСИНИН ТҮЗҮМҮ	4
2.1. Аннотация	5
2.2. Окуу дисциплинасынын жумушчу программасы	5
2.2.1. Жалпы жоболор	5
2.2.2. Жумушчу программанын түзүлүшү	6
2.3. Силлабус	6
2.4. Окуу-методикалык материалдар (ОММ):	7
2.4.1. Сабактардын бардык түрлөрү боюнча ОММ:	7
2.4.2. Курстук, бүтүрүүчү квалификациялык иштер боюнча ОММ	7
2.4.3. Дисциплина боюнча баалоо каражаттарынын фонду (БКФ)	7
2.4.4. Глоссарий	8
2.4.5. Дисциплинаны үйрөнүү боюнча студенттер үчүн методикалык сунуштар	8
3. ОМКНЫ ИШТЕП ЧЫГУУНУН ТАРТИБИ	9
4. ОМКНЫН МАЗМУНУНА ЖАНА САПАТЫНА ТЕКШЕРҮҮНҮ УЮШТУРУУ	10
5. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ ПРОГРАММАСЫН ИШТЕП ЧЫГУУ БОЮНЧА МЕТОДИКАЛЫК КӨРСӨТМӨЛӨР	11
5.1. Жумушчу программаны иштеп чыгуу	11
5.2. Силлабусту иштеп чыгуу	15
6. ДИСЦИПЛИНАНЫН БААЛОО КАРАЖАТТАРЫНЫН ФОНДУН (БКФ) ИШТЕП ЧЫГУУ БОЮНЧА МЕТОДИКАЛЫК КӨРСӨТМӨЛӨР	17
7. СӨАИни АЛУУНУ УЮШТУРУУ БОЮНЧА СУНУШТАР	20

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1. Окуу-методикалык комплекс жөнүндө Жобо жумушчу окуу планына кирген жана ОшМУнун окуу бөлүмдөрүндө окутуунун бардык формалары боюнча ишке ашырылуучу дисциплиналардын окуу-методикалык жактан камсыздалышына бирдиктүү талаптарды киргизүүгө арналат.

1.2. Окуу дисциплинасынын Ушул Жободо каралган окуу-методикалык жактан камсыздалуу деңгээли окутуунун бардык формалары (күндүзгү, дистанттык) боюнча даярдоонун зарыл сапатына жетишүүгө өбөлгө түзүүчү шарттардын бири болуп саналат.

1.3. Ушул Жобо окуу дисциплиналарын окутуудагы улантуучулукту сактоо максатында, ошондой эле студенттердин өз алдынча иштөөсүн колдоого жана натыйжалуу уюштурууга өбөлгө болуучу шарттарды түзүү максатында дисциплиналардын мазмуну жагынан да, формасы жагынан да окуу-методикалык жабдылышына даярдык көрүү процессин жөнгө салат.

1.4. Окуу-методикалык комплекс окуу процессин жогорку кесиптик билим берүү боюнча мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык уюштуруу максатында кафедрада ар бир дисциплина боюнча түзүлөт.

1.5. Бул Жобонун талаптары ОшМУнун бардык структуралык бөлүмдөрү үчүн бирдиктүү жана милдеттүү болуп саналат.

2. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК КОМПЛЕКСИНИН ТҮЗҮМҮ

Дисциплинанын окуу-методикалык комплекси (ОМК) – ОшМУдагы студенттерди кесиптик даярдоо багыттарынын бири боюнча билим берүү программасында пландаштырылган окутуу натыйжаларына жетүүгө жана кесиптик маанилүү компетенцияларды натыйжалуу калыптандырууга өбөлгө болуучу, ошондой эле дисциплинанын мазмунун студенттердин (бакалаврлардын/магистранттардын) сапаттуу өздөштүрүүсүн камсыз кылуучу окуу-методикалык материалдардын системалуу комплекси.

Дисциплинанын ОМКсынын курамы тиешелүү дисциплина боюнча *бекитилген* жумушчу программанын мазмуну менен аныкталат.

ОМКнын курамына төмөнкүлөр кирет:

2.1. Аннотация

2.2. Жумушчу программа

2.3. Силлабус

2.4. Окуу-методикалык материалдар (ОММ):

2.4.1. – сабактардын бардык түрлөрү боюнча (лекция, семинардык/практикалык, лабораториялык сабактар);

2.4.2. – текшерүү, курстук, бүтүрүүчү иштер боюнча;

2.4.3. – баалоо каражаттарынын фонду (БКФ);

2.4.4.- глоссарий;

2.4.5.- дисциплинаны өздөштүрүү боюнча студенттер үчүн методикалык сунуштар.

2.1. Аннотация - дисциплинанын негизги билим берүү программасындагы статусун (базалык же вариативдик бөлүккө кириши, милдеттүү же элективдүү, жалпы кесиптик же атайын ж.б.), белгилүү бир багыт боюнча окутуу системасындагы дисциплинанын ордун, аны ийгиликтүү өздөштүрүү үчүн зарыл болгон баштапкы даярдыкка коюлуучу талаптарды, дисциплинанын максаттарын жана окутуу натыйжаларын, окутуунун натыйжасында студент ээ болуучу кесиптик компетенциялардын тизмесин көрсөткөн түшүнүк кат.

2.2. Окуу дисциплинасынын жумушчу программасы

2.2.1. Жалпы жоболор

Дисциплинанын жумушчу программасы – жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын талаптарына жооп берүүчү жана бир багыт боюнча студенттерди даярдоонун өзгөчөлүгүн эске алуучу окуу материалын өздөштүрүүнүн программасы.

Окуу дисциплиналарынын жумушчу программалары негизги билим берүү программасынын (НББП) мазмундук негизин түзүшөт жана алардын *окутуу натыйжаларына, компетенцияларды калыптандырууга* багытталышын камсыздоо ЖКББ НББПсын ишке ашыруунун маанилүү милдети болуп саналат.

Жумушчу программа мамлекеттик жана эл аралык билим берүү стандарттарынын негизинде иштелип чыгууга тийиш.

Жумушчу программа ар бир багыт боюнча факультеттин жана ОшМУнун Окумуштуулар Кеңештеринде бекитилген негизги билим берүү программасынын негизинде кафедрада окутулуучу ар бир дисциплина боюнча иштелип чыгат.

Жумушчу программа мазмуну боюнча конкреттештирилет жана окуу планындагы сааттардын торчосунда бөлүнгөн конкреттүү убакыттын негизинде иштелип чыгат.

Жумушчу программа окутуунун түрдүү формаларында ошол дисциплина боюнча иштерди жүргүзүүчү окутуучулар тарабынан түзүлөт.

Жумушчу программа кафедранын, факультеттин методикалык кеңешинин, андан кийин факультеттин Окумуштуулар кеңешинин жыйындарынын чечимдери менен бекитилет.

Жумушчу программалар окуу жылынын башында 15-сентябрдан кечиктирилбестен бекитилүүгө тийиш.

Жумушчу программанын иштөө мөөнөтү кафедра тарабынан аныкталат, бирок ал окуу планынын иштөө мөөнөтүнөн ашпоого тийиш. Жумушчу программага жыл сайын өзгөрүүлөр жана толуктоолор киргизилип турушу мүмкүн.

Жумушчу программага мазмуну же дисциплинаны өздөштүрүүгө бөлүнгөн сааттардын көлөмү боюнча оңдоп-түзөөлөрдү киргизүү зарыл болгон учурда кафедранын чечими менен ал кайрадан иштелип, кайрадан бекитүүгө сунушталса болот.

Окутуунун күндүзгү жана дистанттык формалары үчүн бирдиктүү жумушчу программалар иштелип чыгат. Окутуунун дистанттык формасында студенттердин аудиториядан тышкаркы өз алдынча ишине аудиториялык

сабактарга караганда көбүрөөк кредит (саат) бөлүнөт. Окутуунун дистанттык формасы күндүзгү формасынан билим берүү технологиялары жана баалоо каражаттары менен айырмаланат.

Жумушчу программа дисциплина боюнча **окуу-методикалык комплекстин (ОМК)** курамына кирет. Дисциплина боюнча ОМК студенттерге жеткиликтүү болушу керек.

Конкреттүү багыт боюнча бардык дисциплиналардын бекитилген жумушчу программаларынын кагаздагы варианты тиешелүү кафедрада, ал эми электрондук варианты ОшМУнун ички сайтында (<http://avn.oshsu.kg>) сакталууга тийиш.

2.2.2. Жумушчу программанын түзүлүшү

- Рецензиялар – ички жана тышкы
- НББПдагы компетенциялардын матрицасынан көчүрмө жана ушул дисциплина калыптандыруучу компетенциялар жана окутуу натыйжалары жөнүндө кафедранын чечими.
- Титулдук барак

1. Дисциплинанын максаттары
2. Дисциплинаны үйрөнүү процессинде жетишүүчү окутуу натыйжалары жана калыптандырылуучу компетенциялар
3. НББПнын структурасындагы дисциплинанын орду
4. Дисциплинанын компетенциялар картасынын темалар менен байланышы
5. Дисциплинанын технологиялык картасы
6. Дисциплина боюнча балл топтоонун картасы
7. Сабактардын түрлөрү боюнча сааттардын бөлүштүрүлүшүнүн тематикалык планы
8. Дисциплинанын программасы
9. Дисциплинанын темалары (бөлүмдөрү) боюнча максаттары жана окутуу натыйжалары
10. Сабактардын түрлөрү боюнча (лекция, семинар, СӨАИ) калыптандырылуучу компетенциялар, сааттар, упайлар, методдор, баалоо каражаттары, адабияттары камтылган календарлык-тематикалык план
11. Билим берүү технологиялары
12. Дисциплинанын окуу-методикалык жактан камсыздалышы
13. Упайларды (балл) коюу саясаты

2.3. Силлабус – үйрөнүлүүчү дисциплинанын мүнөздөмөсүн, максаттарын, окутуу натыйжаларын, анда калыптандырылуучу компетенцияларды, анын кыскача мазмунун, ар бир сабактын темасын жана убактысын, студенттердин өз алдынча иштөөсү боюнча тапшырмаларды, консультациялардын убагын, окутуучунун талаптарын, баалоо критерийлерин, аралык текшерүүлөрдүн (модулдардын) жадыбалын жана адабияттардын тизмесин өз ичине камтыган дисциплинанын окуу программасы.

Силлабустар адистик боюнча мамлекеттик билим берүү стандартынын, типтүү окуу планынын, типтүү окуу программасынын жана билим берүүнүн

логикалык моделинин негизинде түзүлөт. Силлабустарды түзүүдө пререквизиттер жана постреквизиттер эске алынган системалуу мамилени пайдалануу зарыл.

2.4. Окуу-методикалык материалдар (ОММ):

2.4.1. Сабактардын бардык түрлөрү боюнча ОММ:

➤ **Лекциялык курстун ОММинин** курамына төмөнкүлөр кирет:

а) лекциялардын басма жана электрондук түрлөрдөгү тезистери (схемалар, презентациялар);

б) кафедранын окутуучулары тарабынан иштелип чыккан окуу китептери;

в) лекциялардын ар бир темалары (окуу дисциплинасынын бөлүмдөрү) боюнча студенттердин өзүн-өзү текшерүүсү үчүн тесттер жана тапшырмалар;

➤ **Семинардык (практикалык) сабактардын ОММинин** курамына төмөнкүлөр кирет:

а) студентке семинардык (практикалык) сабактарда талкуулануучу суроолордун маңызы менен таанышууга шарт түзүүчү ар бир тема боюнча кыскача окуу-методикалык материалдар;

➤ **Лабораториялык сабактардын ОММинин** курамына төмөнкүлөр кирет:

а) лабораториялык иштерди аткарууга көрсөтмөлөр жана теориялык жоболор;

б) лабораториялык сабактарга даярдык жана аны өткөрүү менен байланышкан методикалык маселелер;

в) студенттердин өз алдынча иштөөсүнүн методикасы;

г) студенттин жумуш ордун уюштуруу, техникалык коопсуздук эрежелерди жана санитардык нормаларды сактоо боюнча сунуштар.

2.4.2. Курстук, бүтүрүүчү квалификациялык иштер боюнча ОММдин курамына төмөнкүлөр кирет:

а) курстук, бүтүрүүчү квалификациялык иштердин темалары;

б) курстук, бүтүрүүчү квалификациялык иштерди аткаруу боюнча кыскача, жалпы жана окуу-методикалык материалдарды камтыган методикалык көрсөтмөлөр (басма же электрондук варианты), ошондой эле курстук жана бүтүрүүчү квалификациялык иштерде каралуучу айрым маселелерди тереңирээк үйрөнүүгө мүмкүндүк берүүчү кошумча адабияттар;

в) курстук, бүтүрүүчү квалификациялык иштер боюнча маалыматтардын сүрөттөлүшүн камтыган ишти аткаруунун методикасы, иштин эсептик бөлүгүн аткаруунун тартиби, алынган жыйынтыктарды анализдөөнүн методикасы, түшүнүк катын жана графикалык бөлүгүн жазуунун тартиби ж.б.

2.4.3. Дисциплина боюнча баалоо каражаттарынын фонду (БКФ)

Баалоо каражаттарын *билим, билгичтик жана көндүмдөр* түрүндө туюндурулган *дисциплинанын окутуу натыйжаларынын (ОН) жана берилген компетенциялардын негизинде* иштеп чыгуу зарыл. Баалоо каражаттарынын фондуна дисциплинанын окутуу натыйжаларын баалоонун

процедуралары жана каражаттары, ошондой эле студенттер үчүн күтүлүүчү натыйжаларга жеткенин же жетпегенин тастыктоого мүмкүндүк берүүчү жекече баалоо каражаттары да кирет.

Баалоо каражаттарынын фондунда төмөнкүлөр камтылат:

- а) учурдагы текшерүү үчүн баалоо каражаттары жана критерийлери;
- б) аралык текшерүү үчүн баалоо каражаттары жана критерийлери;
- в) жыйынтык текшерүү үчүн баалоо каражаттары жана критерийлери;
- г) СӨАИни текшерүү үчүн баалоо каражаттары жана критерийлери.

Эгер докладдар, рефераттар, тегерек столдор, диспуттар, текшерүү иштери, тестирлөө ж.б. баалоо каражаттары катары каралса, анда алардын темалары, суроолору, текшерүү иштеринин, тесттердин варианттары ж.б., ошондой эле билим берүү программасына толук дал келген, берилген ырааттуулуктагы окуу программасынын *ар бир темасы боюнча текшерүүчү суроолор*. Баалоо каражаттары *дисциплинанын бардык темалары (бөлүмдөрү) үчүн түзүлүшү керек.*

д) БКФтин паспорту.

2.4.4. Глоссарий (сөздүк) - мазмуну түшүндүрмөнү талап кылуучу негизги аныктамалардын, терминдердин жана түшүнүктөрдүн тизмеси. Сөздүктө ошол курста кездешүүчү терминдердин аныктамалары берилиши керек. Алар темалар менен байланышта же алфавиттик тартипте берилиши мүмкүн.

2.4.5. Дисциплинаны үйрөнүү боюнча студенттер үчүн методикалык сунуштар

Дисциплинаны үйрөнүү боюнча методикалык сунуштар студентке ошол дисциплинаны өз алдынча үйрөнүү процессин оптималдуу түрдө уюштурууга мүмкүндүк берүүчү түшүндүрмөлөрдүн жана сунуштардын комплексин туюндурат (СӨАИ).

Методикалык сунуштардын мазмуну, эреже катары, төмөнкүлөрдү өз ичине камтыйт:

- дисциплинаны үйрөнүүгө зарыл болгон убакытты пландаштыруу жана уюштуруу боюнча кеңештер;
- дисциплинаны өз алдынча үйрөнүүдө теманын үстүндө иштөө процессиндеги студенттин ар бир этаптагы иш-аракетинин сүрөттөлүшү;
- теориялык материалды өз алдынча үйрөнүү жана практикалык иштерди аткаруу боюнча сунуштар. Бул бөлүмдө студенттердин өз алдынча иштөөсүн *уюштуруунун, жүргүзүүнүн жана текшерүүнүн* бир топ натыйжалуу *формалары* кыскача, так мүнөздөлөт. СӨАИнин формалары окутуучу тарабынан дисциплинанын жумушчу программасында каралган *окутуу максаттарына, пландаштырылган окутуу натыйжаларына жана калыптандырылуучу компетенцияларга, ошол курстун өзгөчөлүктөрүнө ылайык* тандалат. Өз алдынча ишти уюштурууга сунушталган формалар: алгачкы булактарды окуп үйрөнүү жана талдоо,

презентацияларды түзүү жана иштеп чыгуу, кейс-технологияларды колдонуу, рефераттарды иштеп чыгуу, тапшырмаларды, маселелерди, тесттерди, сурамжылоо баракчаларын, анкеталарды түзүү, илимий жана практикалык проекттерди иштеп чыгуу байкоо жүргүзүү күндөлүктөрүн түзүү, толтуруу, гипотезаларды жана аларга далилдерди алып чыгуу, аларга эксперименталдык текшерүү жүргүзүү, статистикалык маалыматтарды алуу жана аларды математикалык жактан иштеп чыгуу, процесстердин, системалардын, макеттердин жана схемалардын моделдерин түзүү ж.б.

- ОМКнын материалдарын пайдалануу боюнча сунуштар;
- адабияттар менен иштөө боюнча сунуштар;
- модулга даярдануу боюнча кеңештер;
- курстун тесттик системасы менен иштөө боюнча, үй тапшырмаларын аткаруу боюнча түшүндүрмөлөр;
- практикалык жана лабораториялык иштерди жасалгалоо боюнча көрсөтмөлөр (зарыл болгон учурда);
- курстук иштерди, текшерүү иштерин, рефераттарды, докладдарды, эсселерди ж.б. даярдоо боюнча сунуштар.

3. ОМКНЫ ИШТЕП ЧЫГУУНУН ТАРТИБИ

3.1. Окуу-методикалык комплекс багыт боюнча студенттерди даярдоонун жумушчу окуу планына ылайык дисциплинаны окутууну камсыздоочу кафедранын окутуучусу (окутуучулар жамааты) тарабынан иштелип чыгат. Кафедра ОМКнын сапаттуу даярдалышына, анын мазмунунун Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим берүү боюнча мамлекеттик стандартынын талаптарына дал келүүсүнө, тиешелүү дисциплинанын окуу-методикалык жана техникалык камсыздалышына, ошону менен бирге окуу процессин окуу китептери жана окуу-методикалык адабияттар менен камсыздоого жооптуу болуп саналат.

3.2. ОМКга кирген окуу-методикалык жана окуу материалдары илимдин азыркы учурдагы өнүгүү деңгээлин чагылдырышы керек, ошондой эле окуу материалынын логикалык удаалаштыкта баяндалышы, студенттерге *окуу материалын терең өздөштүрүүгө, пландаштырылган окутуу натыйжаларына жетишүүгө жана кесиптик маанилүү компетенцияларга ээ болууга мүмкүндүк берүүчү* окуу процессин интенсивдештирүүнүн аудиовизуалдык каражаттарынын жана заманбап методдордун колдонулушу да каралууга тийиш.

3.3. ОМКНЫ ИШТЕП ЧЫГУУНУН ЭТАПТАРЫ

ОМКны иштеп чыгуу өз ичине төмөнкү негизги этаптарды камтыйт:

- тиешелүү багыт боюнча студенттерди даярдоонун жумушчу окуу планына кирген *дисциплина боюнча окуу программасын* иштеп чыгуу;
- студенттер үчүн окуу программасын – *силлабусту* иштеп чыгуу;
- дисциплина *боюнча баалоо каражаттарынын фондун (БКФ)* иштеп чыгуу;
- лекциялардын *тезистерин*, семинардык (практикалык) сабактарды жана лабораториялык иштерди өткөрүүнүн методикасын, студенттердин өз алдынча иштөөсүн, текшерүү иштерин, курстук жана бүтүрүүчү квалификациялык иштерди даярдоонун методикаларын иштеп чыгуу;
- ОМК боюнча иш кагаздарын даярдоо;
- ОМКнын материалдарын окуу процессинде апробациялоо;
- апробациялоонун натыйжаларына карап ОМКнын материалдарын оңдоп-түзөө (зарыл болгон учурда).

3.4. Дисциплинанын ОМКсы ошол дисциплина окутулуучу семестрден бир семестр мурда иштелип чыгышы зарыл.

ОМКнын материалдарын иштеп чыгуунун мөөнөтү кафедра тарабынан, тиешелүү дисциплина боюнча ОМКны иштеп чыгуучу окутуучу тарабынан коюлуп, кафедранын жыйынынын протоколунда белгиленип коюлат. ОММдин элементтерин даярдоо окутуучунун жекече иш планына («окуу-методикалык иштер» деген бөлүмүнө) киргизилет.

3.5. ОМКны иштеп чыгуучу кафедра:

- ОМКнын авторлору тарабынан даярдалган жана окуу процессинде апробациядан өткөн окуу колдонмолорун жана методикалык көрсөтмөлөрдү кафедранын басылмаларынын планына киргизет;
- ОМКнын материалдарын даярдоонун жана дисциплинаны окутуунун сапатын баалайт.

4. ОМКНЫН МАЗМУНУНА ЖАНА САПАТЫНА ТЕКШЕРҮҮНҮ УЮШТУРУУ

4.1. ОМКнын мазмунун жана сапатын текшерүү кафедрага, факультеттин окуу-методикалык кеңешине, университеттин окуу-методикалык кеңешине жүктөлөт.

4.2. ОМКны иштеп чыгуучу кафедра ОМКнын мазмунуна жана сапатына учурдагы текшерүүнү жүргүзөт.

Бул максатта *кафедрада* төмөнкү иштер аткарылат:

- тиешелүү дисциплина боюнча ОМКны даярдоонун планы иштелип чыгат жана бекитилет, анда ОМКнын окуу-методикалык материалдарын даярдоого жооптуулар жана даярдоонун мөөнөтү аныкталат; учурдагы окуу жылына ОМКны даярдоонун планы окутуучунун жекече иш планында чагылдырылат;

- тиешелүү дисциплина боюнча *жумушчу программа* өз убагында каралып, рецензияланып, *факультеттин окуу-методикалык кеңешине* бекитүүгө берилет;
- ОМКны иштеп чыгуучулар сунуштаган окуу материалдары жана окуу-методикалык материалдар каралып чыгат;
- ОМК кафедрада каралып, оңдоп-түзөө киргизилип, кафедранын жыйынында бекитилет, анда ОМКны окуу процессинде пайдаланууга сунуштоо жөнүндө чечим кабыл алынат.

4.3. ОМКны окуу процессинде апробациялоодо кафедра башчысы же кафедранын методсекциясынын жетекчиси (мүчөлөрү) окутуучунун педагогикалык чеберчилигин, берилип жаткан материалдын окуу программасына дал келишин, студенттердин окуу материалын өздөштүрүүсүнүн жана пландаштырылган окутуу натыйжаларына жетүүнүн деңгээлин баалоо максатында текшерүү сабактарына катышат. Текшерүү сабактарынын жыйынтыктары сабак өткөн мугалим менен талкууланат жана негизги тыянактарды кафедра башчысы кафедранын бардык окутуучуларына жеткирет;

4.4. ОМКнын материалдарына оңдоп-түзөөлөрдү киргизүү этабында аны өздөштүрүүнүн натыйжалары менен НББПнын максаттарынын дал келүүсүнө, илимдин учурдагы өнүгүү деңгээлине, окуу процессин жүзөгө ашыруунун методикалары менен технологияларына кафедра башчысы тарабынан мезгил-мезгили менен көзөмөл жүргүзүлүп турат.

4.5. Университеттин жана факультеттин методикалык кеңеши ОМКны даярдоо боюнча семинарларды, тренингдерди өткөрөт, методикалык жардам көрсөтөт жана багыт боюнча студенттерди даярдоонун жумушчу окуу планына кирген дисциплиналар боюнча ОМКны даярдоонун мазмуну менен сапатына мезгил-мезгили менен көзөмөл жүргүзүп турат.

5. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ ПРОГРАММАСЫН ИШТЕП ЧЫГУУ БОЮНЧА МЕТОДИКАЛЫК КӨРСӨТМӨЛӨР

Окуу процессин окутуунун кредиттик системасы боюнча уюштурууда дисциплинанын окуу программасынын эки түрү иштелип чыгышы зарыл:

- *жумушчу программа* (окутуучу үчүн);
- *силлабус* (студенттер үчүн).

5.1. Жумушчу программаны иштеп чыгуу

Окуу дисциплиналарынын жумушчу программаларын иштеп чыгууда алардын компетенттүүлүккө багытталышы күтүлүүчү *окутуу натыйжалары* бөлүмүн кайра иштеп чыгууну талап кыларын эске алуу керек.

Студенттерде *кесиптик маанилүү компетенцияларды калыптандырууга* жана *окутуу натыйжаларына жетүүгө* багытталган

дисциплинанын жумушчу программасын иштеп чыгуу төмөнкү **негизги этаптардан** турат:

1) Дисциплинаны үйрөнүүнүн **максаттарын** түзүү. Дисциплинанын максаттарын коюуда аларды НББПнын жалпы максаттарына дал келтирип, белгилүү бир иш-аракеттердин бүтүндүгүн жана багытын аныктоочу ишмердүүлүктүн алдыда боло турган (келечектеги) натыйжасын көрсөтүү керек. Дисциплинанын максаттарын НББПнын компетенциялар матрицасында ошол дисциплина үчүн белгиленген компетенциялардын негизинде түзүү зарыл. Мында компетенциялардын формулировкасын көчүрүп алууга жол берилбейт, жалпыдан жекеге – компетенциялардын жалпы формулировкасынан конкреттүү дисциплинанын максаттарына баруу керек.

2) Дисциплинаны үйрөнүп бүткөндөн кийин жетише турган **окутуу натыйжаларын** түзүү (кызыкдар тараптар жана негизги керектөөчүлөр: окутуучулар, иш берүүчүлөр, студенттер үчүн жеткиликтүү жайгашкан жана так аныкталган окутуу натыйжалары).

Заманбап билим берүүнүн максаты студенттин инсандык потенциалын, анын алдыдагы турмуштук жана коомдук шарттардагы **компетенттүү ишмердикке жөндөмдүүлүгүн** калыптандыруу болуп эсептелет. Ошондуктан жумушчу программаларда милдеттерди эмес, окутуу натыйжаларын жазуу максатка ылайык келет.

Окутуу натыйжаларын жазуунун артыкчылыктары мында: алар окутуу процессинин аягында үйрөнүүчүлөрдө эмнелер күтүлө турганын, эмнени билерин, түшүнөрүн жана/же демонстрациялоо абалында болорун, ошондой эле өз жетишкендиктерин кантип көрсөтө ала тургандыгын так формулировкалап бергендигинде.

Бул жагынан, окутуу натыйжалары окутуу милдеттерине караганда бир топ так, жазуу үчүн бир топ жөнөкөй жана алгылыктуу болуп саналат.

Окутуу натыйжаларынын так түзүлүшү төмөнкүлөргө өбөлгө болот:

а) окутуучунун программалык материалды кандай көлөмдө жана формада окутуу жана баалоо зарыл экендигин так түшүнүүсүнө;

б) студенттер үчүн түшүнүктү тактайт: ал эмнени үйрөнөт, кайсы деңгээлге жетишиши керек жана өз жетишкендиктерин кантип көрсөтүүгө тийиш экендиги так болот.

Дисциплинанын окутуу натыйжалары билим берүү программасын өздөштүрүүнүн натыйжаларына дал келиши керек. Ошондуктан дисциплинанын окутуу натыйжаларынын формулировкасын **НББПнын белгилүү бир окутуу натыйжаларынан** жана андагы **компетенциялардан** чыгаруу зарыл.

Дисциплинанын окутуу натыйжаларын билим, билгичтик, көндүмдөр түрүндө (билет, жасай алат, ээ болот) берүү сунушталат, анткени бул аркылуу окутуу натыйжаларын түрдүү баалоо каражаттарынын жана текшерүү формаларынын жардамы менен **өлчөөгө** болот. Компетенцияларга ээ болуу үчүн пландаштырылуучу окутуу натыйжалары катары окутуучу сунуш кылынган категориялардын баарын эмес (билет, жасай алат, ээ болот), айрым бөлүгүн гана алса да болот (мисалы, көндүмдү же билимди).

Билим категориясы (билет): үйрөнгөн материалды – конкреттүү фактылардан баштап, бүтүндөй теорияларды эстеп калууну жана кайра айтып

берүүнү, маалыматты табууну жана аныктоону, түрдүү ой жүгүртүү операцияларын (түшүнүү, кайра айтуу, окуу материалын илимий тактык жана бүтүндүктүн талап кылынган деңгээлинде түшүндүрүү) аткарууну түшүндүрөт.

Билгичтик категориясы (жасай алат): иш-аракеттерди жана/ же операцияларды аткарууга, маселелерди чечүүнүн стандарттуу алгоритмдерин кайра кайталоонун негизинде типтүү маселелерди чечүүгө жөндөмдүүлүктү, түзө билүү, эсебин чыгара билүү, гипотезаларды айта билүү, классификациялай билүү ж.б. билгичтиктерин түшүндүрөт.

Көндүм категориясы (ээ болуу/ **владеть**) алынган билимдердин, билгичтиктердин жана көндүмдөрдүн негизинде татаал маселелерди чыгарууга жөндөмдүүлүктү түшүндүрөт. Көндүмдөр билим, билгичтик, көндүмдөрдү типтүү эмес кырдаалдарда пайдалануу аркылуу ишмердүүлүккө тажрыйба топтоо процессинде калыптанат. «Ээ болуу» («владеть») термининин ордуна башка терминдер да колдонулса болот («көрсөтө алат» ж.б.).

Дисциплинанын окутуу натыйжаларынын берилген компетенцияларга жана НББПда аныкталган **окутуу натыйжаларына дал келиши** жумушчу программанын макетинде берилген таблицада көрсөтүлөт (алгач билим берүү программасынын окутуу натыйжалары, андан кийин аларга кирген компетенциялар (ушул дисциплина калыптандыруучу компетенциялар) жана ушул компетенциялардан дисциплинанын окутуу натыйжалары чыгарылган пункт).

Окутуу натыйжаларын түзүүдө стейкхолдерлердин сунуштары жана кызыкчылыктары эске алынуусу зарыл.

3) Дисциплинадан күтүлүүчү окутуу натыйжаларына жетүүнү камсыз кылуучу мазмунду жана окутуу технологияларын иштеп чыгуу.

Окутуудагы компетенттүүлүк мамилени ишке ашыруу үчүн студенттердин кесиптик көндүмдөрүн калыптандыруу жана өнүктүрүү максатында сабактарды аудиториядан тышкаркы иштер менен айкалышта өткөрүүнүн активдүү жана интерактивдүү формалары кеңири колдонулушу зарыл. Окуу ишинин ар бир түрүн (лекция, семинардык, практикалык сабактар, лабораториялык иштер, СӨАИ (3-тиркеме. Окутуунун интерактивдүү методдору).

4) Окуу дисциплинасынын темалары (бөлүмдөрү) менен аларда калыптандырылуучу компетенцияларды (жалпы маданий, кесиптик ж.б.) дал келтирүүнүн матрицасы жайгашкан **дисциплинанын компетенциялар картасын** түзүү.

5) Сабактардын түрлөрү жана модулдар боюнча сааттардын, упайлардын (балл), ошондой эле аралык (АТ) жана жыйынтык текшерүүлөргө упайлардын бөлүштүрүлүшүн көрсөтүүчү **технологиялык картаны** түзүү.

6) Сабактардын жана текшерүүнүн бардык түрлөрү боюнча дисциплинанын темаларынын, упайлардын бөлүштүрүлүшүн көрсөтүүчү **упайларды топтоонун картасын** түзүү.

7) Дисциплинанын ар бир темасынын максаттарын жана окутуу натыйжаларын иштеп чыгуу (дисциплинадан күтүлүүчү окутуу натыйжаларынын жеткиликтүүлүгү ушуларга байланыштуу болот).

Ар бир теманын максаттарын жана окутуу натыйжаларын түзүүдө дисциплина үчүн берилген компетенцияларга жана алардын негизинде түзүлгөн дисциплинанын окутуу натыйжаларына таянуу зарыл.

8) Дисциплинанын календарлык-тематикалык планын иштеп чыгуу. Мында студенттерди конкреттүү иш-аракетке, окутуу натыйжаларына жетишүүгө жана тиешелүү компетенцияларды калыптандырууга багыттоочу семинардык (практикалык), лабораториялык сабактардын жана СӨАИнин **компетенттүүлүккө багытталган тапшырмалары** менен лекциялардын **планы** көрсөтүлөт.

Компетенттүүлүккө багытталган тапшырмаларды иштеп чыгууда Б.Блумдун таксономиясына таянуу максатка ылайык. Ага ылайык билим берүүнүн негизги максаттары – үйрөнүүчүлөрдө билимдерди алуу жана түшүнүү жөндөмдүүлүктөрүн, билимди колдоно билүү жөндөмдүүлүктөрүн, анализдөө жана синтездөө, баалоо, чыгармачылык билгичтиктерин калыптандыруу. Тапшырмаларды иштеп чыгууда Блумдун таяныч этиштерин колдонуу менен студенттерде компетенттүүлүктөрдүн тиешелүү деңгээлин калыптандырууга болот.

Календарлык-тематикалык планда дисциплинанын темалары, аларда калыптандырылуучу компетенциялар, лекциялардын жана семинарлардын пландары суроолору менен, СӨАИ үчүн тапшырмалар жана алардын сааттары, упайлары (сабактардын ар бир түрү боюнча студент ала турган упайлар), окутуу методдору жана текшерүүнүн формалары, адабияттар, СӨАИни өткөрүү жана тапшыруу жумалары көрсөтүлөт.

Календарлык-тематикалык планы иштеп чыгуу сабактардын бардык түрлөрүндө жана СӨАИни уюштурууда колдонулуучу **окутуу технологияларын** иштеп чыгуу менен коштолот.

Календарлык-тематикалык планы иштеп чыгууда сабактардын бардык түрлөрү жана СӨАИ боюнча **баалоо каражаттарын** (текшерүү формаларын) да параллель түзүү зарыл. Түзүлгөн **баалоо каражаттарынын фонду** дисциплинанын ОМКсынын курамына кошулат.

9) Дисциплинанын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышында адабияттардын тизмесин түзүү.

Адабияттардын тизмеси катары менен, бирдиктүү номерлөө аркылуу түзүлөт.

Негизги адабияттардын тизмесине базалык (негиз болуучу) окуу китептери жана окуу колдонмолору киргизилиши керек. Муну түзүүдө алардын студенттер үчүн жеткиликтүүлүгү, китепканада жетиштүү сандагы нускада болушу жана гуманитардык-экономикалык дисциплиналар үчүн акыркы 5 жыл ичинде чыккан, табигый-техникалык багыттагы, адистиктердеги атайын жана жалпы билим берүүчү дисциплиналар үчүн акыркы 10 жыл ичинде чыккан жылы эске алынууга тийиш.

Кошумча адабияттар негизги адабияттардан аталышы менен айырмаланып берилет. Адабияттардын кошумча булактарынын саны регламенттештирилбейт. Адабияттардын тизмеси ГОСТ 7.1-2003 талаптары боюнча берилет (ГОСТ 7.1-2003 боюнча документтердин библиографиялык берилишинин мисалдары 4-тиркемеде келтирилген).

5.2. Силлабусту иштеп чыгуу

Силлабусту иштеп чыгууда анын түзүлүшү боюнча төмөнкү талаптар сакталышы керек.

1. Титулдук барак:

а) Титулдук баракта тиешелүү министрликтин (КРдин ББЖИМи) аталышы, окуу жайдын, факультеттин жана кафедранын аталышы көрсөтүлөт;

б) ошол документти бекитүү жөнүндө факультеттеги методкеңештин төрагасынын жана кафедра башчысынын колдору;

в) дисциплинанын, даярдоо багытынын аталыштары, окутуу формасы;

г) ошол дисциплинаны үйрөнүү боюнча кредиттердин саны, курсу, семестри; саат түрүндөгү жалпы көлөмү, анын ичинде аудиториялык жана СӨА иштери; аралык текшерүүлөрдүн, экзамендердин саны. Бул маалыматтар дисциплинанын окуу планынан алынат;

д) *окутуучу жөнүндө маалымат*: ошол дисциплинаны окута турган окутуучунун аты-жөнү, илимий даражасы жана наамы, ээлеген кызматы, стажы, ошондой эле окуу жайдагы иш орду (кафедранын аталышы, кабинеттин номери); байланыш маалыматтары: кафедрада болуу режими жана байланыш телефондору (жумуштагы, үйдөгү), электрондук дареги;

е) *датасы*: курсту үйрөнүүчү окуу жылы көрсөтүлөт.

2. Дисциплинанын максаты

Дисциплинаны үйрөнүүнүн максаты НББПнын жалпы максаттарына жараша негизги билим берүү программасындагы компетенциялар матрицасында ошол дисциплина үчүн аныкталган компетенциялардын негизинде түзүлөт. Бул пункт дисциплинанын жумушчу программасынан алынат.

3. *Дисциплинаны өздөштүрүүнүн натыйжалары*. Мында *дисциплинаны окутуунун натыйжасында* студент ала турган *билимдер жана түшүнүктөр, калыптандырылуучу билгичтиктер жана көндүмдөр* көрсөтүлөт. Дисциплинаны өздөштүрүүнүн натыйжалары (окутуу натыйжалары) НББПны өздөштүрүүнүн натыйжаларына жана берилген компетенцияларга ылайык түзүлөт.

4. *Пререквизиттер* - ошол дисциплинаны өздөштүрүү үчүн зарыл болгон билимдерди, билгичтиктерди жана көндүмдөрдү камтыган дисциплиналардын тизмеси.

5. *Постреквизиттер* – ушул дисциплинаны өздөштүрүүдөн алынган билимдер, билгичтиктер жана көндүмдөр талап кылынуучу кийинки дисциплиналар.

6. *Дисциплинанын технологиялык картасы* студент ар бир модулда болуучу сабактардын түрлөрү (лекция, семинардык, практикалык, лабораториялык сабактар, СӨАИ) боюнча сааттардын санын жана сабактардын түрлөрү менен текшерүүнүн түрлөрүндө (АТ, ЖТ) топтоочу упайларын (максималдуу) билиши үчүн зарыл. Техкарта жумушчу программадан алынат.

7. *Упайларды топтоонун картасы* – сабактардын бардык түрлөрүндөгү ар бир тема жана ар бир учурдагы текшерүү боюнча канча упай (максималдуу) ала тургандыгы жөнүндө студенттерге маалымдоо үчүн зарыл. Бул карта жумушчу программадан алынат.

8. Дисциплинанын кыскача мазмуну.

9. Сабактардын түрлөрү боюнча сааттарды бөлүштүрүүнүн календарлык-тематикалык планы. Мында темалар, калыптандырылуучу компетенциялар, упайлардын саны (сабактардын ар бир түрү боюнча), билим берүү технологиялары жана текшерүүнүн формалары, жумалар көрсөтүлөт.

Календарлык-тематикалык план таблица түрүндө берилет.

10. Окуу-методикалык камсыздалышы

Негизги адабияттар: негизги адабияттардын оптималдуу саны – 3-5тен көп эмес базалык окуу китептери жана нормативдик актылар.

Кошумча адабияттар: кошумча адабияттардын тизмеси 10-15 булактардын жана интернет булактарынын аталыштарын камтыйт.

11. Баалар боюнча маалымат

Рейтинг (упайлар)	Баанын тамга түрүндө берилиши	Баанын сандык эквиваленти	Салттуу система боюнча баалар
87 – 100	A	4,0	эң жакшы
80 – 86	B	3,33	жакшы
74 – 79	C	3,0	
68 -73	D	2,33	канааттандыруу
61 – 67	E	2,0	
31-60	FX	0	канааттандыруу эмес

12. Балл коюу саясаты

Окутуунун кредиттик технологиясынын шарттарында окуу процессин уюштуруунун бир элементи болуп үйрөнүүчүлөрдүн окуу жетишкендиктерин баалоонун баллдык-рейтингдик системасын пайдалануу эсептелет. Баа коюу саясаты объективдүүлүк, ачыктык, ийкемдүүлүк жана жогорку дифференциация принциптерине негизделет.

13. Курстун саясаты

Ар бир окутуучу сабактардагы, окутуучу менен, башка студенттер менен өз ара мамилелешүүдөгү студенттердин жүрүм-турум эрежелерин, аларга коюлуучу талаптардын системаларын алдын ала көрсөтөт. Булардын аткарылышы студенттер үчүн милдеттүү жана окуу процессинин жогорку эффективдүүлүгүн камсыз кылат. Сунушталган талаптардын тизмеси көбүрөөк, ошентсе да бардык эрежелерди камтыбаган, булардын кайсы пункттарын силлабуска киргизүүнү **окутуучу өзү чечет.**

Мисалы:

Студенттерге коюлуучу талаптар:

- а) сабактарга сөзсүз катышуу;
- б) практикалык (семинардык) сабактардагы активдүүлүгү;
- в) сабактарга, үй тапшырмасын жана өз алдынча иштерди аткарууга даярдыгы ж.б.

Төмөнкүлөргө жол берилбейт:

- а) сабактарга кечигүү жана сабактан кетип калуу;
- б) сабак учурунда уюлдук телефонду пайдалануу;
- в) жалганчылык жана көчүрүп алуу (плагиат);
- г) тапшырмаларды өз убагында тапшырбоо ж.б.

14. Темалар жана текшерүүнүн формалары (учурдагы, аралык, жыйынтык) боюнча суроолор менен тапшырмалардын тизмеси.

6. ДИСЦИПЛИНАНЫН БААЛОО КАРАЖАТТАРЫНЫН ФОНДУН (БКФ) ИШТЕП ЧЫГУУ БОЮНЧА МЕТОДИКАЛЫК КӨРСӨТМӨЛӨР

Үйрөнүүчүлөрдүн коюлган *окутуу натыйжаларына* жетишүү даражасы *баалоо каражаттары* менен аныкталат. Баалоо каражаттары студенттердин реалдуу жетишкендиктери күтүлүүчү натыйжаларга канчалык деңгээлде дал келишин көрсөтөт. Ошондуктан *баалоо каражаттарынын фондун (БКФ) иштеп чыгуу* дисциплинанын ОМКсынын милдеттүү бөлүгү болуп саналат.

Баалоо каражаттары (БК) – үйрөнүүчүлөрдүн окуу дисциплинасын, окуу материалын, кесиптик модулду өздөштүрүүсүнүн сапатын *аныктоого арналган*, компетенциялардын калыптануусун жана окутуу натыйжаларына жетүүнүн даражасын *өлчөөгө багытталган* текшерүүчү тапшырмалар, ошондой эле формалар жана процедуралар.

Баалоо каражаттарынын болжолдуу тизмеси: коллоквиум (К), тесттер (Т), текшерүү иши (ТИ), долбоор (Д), чыгармачыл тапшырмалар (ЧТ), ролдук оюндар (РО), тегерек стол (ТС), дискуссия, диспут, дебаттар, кейс-тапшырма (кейс-стади) (КС), интервью (И), доклад, кабар, реферат (Р), эссе (Э), портфолио (П), түрдүү деңгээлдеги тапшырмалар (ТДТ), презентация (През), конспект, аннотация (А) ж.б.

Ар бир дисциплинанын өзгөчөлүктөрүнө ылайык баалоо каражаттары өзүнчө түзүлөрү эске алынышы керек.

Баалоо каражаттары *дисциплинанын бардык темалары (бөлүмдөрү)* үчүн түзүлүшү керек. Жогоруда белгиленгендей, баалоо каражаттары *берилген компетенциялардын* жана *билим, билгичтик* жана *көндүмдөр* түрүндө туюндурулган *дисциплинанын окутуу натыйжаларынын* негизинде иштелип чыгышы зарыл.

(табл.6.1.).

6.1. Дисциплинанын темалары боюнча баалоо каражаттары

Дисц.темаларын ын номери жана аталышы.	Компетенция нын коду	Дисциплинанын пландаштырылган окутуу натыйжалары	Баалоо каражаттары
1-тема _____ _____	ОК-1	_____ билет(знать) _____ жасай _____ алат (уметь)	Тест Булактардын конспектилери
2. _____	ПК-14	_____ жасай алат _____ ээ болот	Доклад Долбоор
3. _____	ПК-11	_____ билет	Кейс-стади,
ж.б.			

Баалоо каражаттарынын фондунун паспортун түзүү сунушталат (табл.6.2).

6.2. Дисциплина боюнча баалоо каражаттарынын фондунун паспорту

Дисц.темаларынын (бөлүм-н) номери жана аталышы	Берилген компетенция- нын (же анын бөлүгүнүн) коду	Баалоо каражатынын аталышы		
		тесттер	Башка түрлөрү	саны
Тема 1. _____	ОК-1	6 вар.	Конспект үчүн иштердин аталышы	5
Тема 2. _____	ПК-14	-	Аңгемелешүү- нүн суроолору; докладдар үчүн тематикалар- дын комплекти	15 20
Тема 3. _____ ж.б.	ПК-11	5 вар.	кейс-стади үчүн тапшырмалар	10

Баалоо каражаттарынын фондунда баалоо каражаттарынын ар бир түрүнүн критерийлери көрсөтүлүүгө тийиш. Баалоо каражаттарынын түрдүү формалары үчүн жалпы критерийлерди бөлүп көрсөтүүгө болот.

6.3. Баалоо каражаттарынын ар түрдүү формалары үчүн жалпы критерийлер:

- Текшерилүүчү теориялык материалды толук билүүсү (50%, 51% ... чейин);
- Текшерилүүчү практикалык материалды толук билүүсү, типтүү маселелерди чече билүү билгичтиктин жана көндүмдөрүн көрсөтүүсү, типтүү тапшырмаларды/көнүгүүлөрдү/казустарды аткарышы (50%, 51% ... чейин);
- Берилген теориялык, илимий, энциклопедиялык булактардан негизги (маанилүү) маалыматты ала билүү жана пайдалана билүү билгичтиги;
- Өз алдынча тапкан теориялык булактардан маалыматтарды сабаттуу пайдалана билүү, топтоо, системалоо, талдоо билгичтиктери;
- Теориялык жоболорду иллюстрациялоо үчүн практикалык материалды сабаттуу пайдалана билүү жана топтоо, системалаштыруу, талдоо билгичтиктери;
- Үйрөнгөн методдордун, ыкмалардын, технологиялардын негизинде көйгөйдү/маселени өз алдынча чече билүүсү;
- Өз оюн сабаттуу, так, туура, логикалуу баяндай алуусу, корутундуларды жана тыянактарды чыгара билүүсү;
- Баяндоонун берилген формасын (доклад, эссе, ж.б.) сактай алуусу;
- Глобалдык түйүндөрдүн (интернет) ресурстарынан пайдалана билүүсү;
- Нормативдик документтерди пайдалана билүүсү;
- Кесиптик ишмердиги менен байланышкан документтерди түзө жана колдоно билүүсү;
- Көйгөйдү аныктоо, түзө билүүсү жана аны чечүүнүн жолдорун таба билүүсү;

- Илимдин, техниканын жана түрдүү тармактардын учурдагы абалын анализдей алуусу;
- Жүргүзүлгөн изилдөөлөрдүн негизинде өз алдынча чечим кабыл ала билүүсү;
- Негизги (үйрөнүлгөн) колдонмо программалык каражаттарды пайдаланууга даярдыгы жана колдоно билүү билгичтиги;
- Аткарылган иштин мазмуну боюнча презентацияларды түзө билүүсү ж.б.

6.4. Экзамендеги баалоонун критерийлери

Экзаменде баа коюу объективдүүлүк, акыйкаттуулук принциптеринин, студенттердин билим сапаттарын ар тараптан анализдөөнүн негизинде жана үйрөнүүчүлөрдүн билимдерин баалоонун ишенимдүүлүгүн жогорулатууга өбөлгө болуучу, субъективдүү факторлорду четтетүүчү башка жоболордун негизинде жүргүзүлөт.

КРдин билим берүү жана илим министрлигинин учурдагы нормативдик актыларына жана сунуштарына ылайык гуманитардык, табигый, техникалык ж.б. дисциплиналар боюнча экзамендерде баа коюунун төмөнкү критерийлери көрсөтүлгөн:

- **«Эң жакшы»** деген баа экзаменде программалык окуу материалы боюнча ар тараптуу, системалуу жана терең билимин көрсөтө алган, программада каралган тапшырмаларды эркин аткара билген, сунушталган негизги адабияттарды өздөштүргөн жана кошумча адабияттар менен таанышкан студентке коюлат. Эреже катары «эң жакшы» деген баа дисциплинанын негизги түшүнүктөрүнүн өз ара байланыштарын жана алардын өз кесиби үчүн маанисин өздөштүргөн, программалык окуу материалын түшүнүүдө, баяндоодо жана колдонууда чыгармачыл көндүмдөрүн көрсөтө алган студенттерге коюлат;

- **«жакшы»** деген баа экзаменде программалык окуу материалы боюнча толук билим алган, программада каралган тапшырмаларды ийгиликтүү аткара алган, сунушталган негизги адабияттарды өздөштүргөн студентке коюлат. Эреже катары «жакшы» деген баа дисциплина боюнча билимдерин системалуу мүнөздө көрсөтө алган жана аларды андан аркы окуу ишинде, кесиптик ишмердүүлүгүндө өз алдынча аткарууга жана жаңылап турууга жөндөмдүү студентке коюлат;

- **«канааттандырарлык»** деген баа негизги окуу материалын андан аркы окуусу жана кесиби боюнча алдыда турган иштери үчүн зарыл болгон көлөмдө билген, программада каралган тапшырмаларды аткарып кете ала турган, сунушталган негизги адабияттар менен тааныштыгы бар студентке коюлат. Эреже катары «канааттандырарлык» деген баа экзамендик тапшырмаларды аткарууда жообунда катчылыктарга жол берген, бирок окутуучунун жетекчилиги астында аларды жоюу үчүн зарыл болгон билимдерге ээ студентке коюлат;

- **«канааттандырарлык эмес»** деген баа программалык негизги окуу материалы боюнча билимдерин үзгүлтүккө учураткан, программада каралган тапшырмаларды аткарууда принципалдуу каталарга жол берген, сунушталган негизги адабияттар менен таанышпаган, дисциплина боюнча каралган жана курстун тиешелүү программасына ылайык аныкталган (студенттер

өздөштүрүүгө тийиш болгон негизги билимдердин жана билгичтиктердин тизмеси жумушчу программанын милдеттүү элементи болуп саналат) базалык билимдерди өздөштүрбөгөн студентке коюлат.

7. СӨАИни АЛУУНУ УЮШТУРУУ БОЮНЧА СУНУШТАР

СӨАИ боюнча иштин планын кафедранын профессордук-окутуучулук курамы иштеп чыгат жана анда төмөнкүлөр камтылат:

- СӨАИни уюштуруунун максаттары;
- СӨАИни пландаштыруу, уюштуруу, текшерүү жана баалоо боюнча жалпы жоболор;
- кафедрадагы дисциплиналар боюнча СӨАИнин формаларынын тизмеси;
- ар бир иштин түрүн жазуу, түзүү боюнча методикалык сунуштар;
- эсселердин, рефераттардын, докладдардын, курстук жана дипломдук иштердин темалары.

Студенттердин өз алдынча иштерин пландаштыруучу кафедралык документ болуп ***СӨАИ боюнча кафедранын планы*** жана ***аларга кеңеш берүүлөрдүн графиги*** эсептелет.

СӨАИ боюнча окутуучунун жана студенттин планы окуу жылынын биринчи жумасында түзүлөт жана өз алдынча ишти уюштурууга бөлүнгөн аудиториялык жүктөмдүн көлөмүн, ошондой эле СӨАИнин санын жана формаларын чагылдырат.

Кеңеш берүүнүн графиги семестрдин биринчи жумасында иштелип чыгат, анда кафедранын окутуучуларынын студенттерге кеңеш берүү күндөрү жана убактысы чагылдырылат, кафедранын жарыялар тактасына илинет.

Студенттер тарабынан аткарылган өз алдынча иштер (учурдагы текшерүү) билим берүү жана илим министрлигинин 2003-жылдын 9-декабрындагы № 1049/1 “Документтерди сактоонун мөөнөттөрү жөнүндө” буйругуна ылайык кафедрада сакталат.

Кафедралар (окутуучулар) студенттердин өз алдынча иштерди аткаруусун көзөмөлгө алууга, лекциялар менен СӨАИнин ортосундагы нормативдерди сактоого, лекциялык сабактардын жана СӨАИнин мазмуну менен көлөмүн кеңири жазууга, ар бир тема боюнча өзүнчө студенттердин билимдерин баалоонун эрежелерин иштеп чыгууга тийиш.

1-тиркеме.

Дисциплинанын жумушчу программасынын макети

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ**

**ФАКУЛЬТЕТИ
КАФЕДРАСЫ**

«Бекитилди»

Кафедранын 20__-ж. “__” _____

жыйынынын № _____ протоколунда.

Каф.башч.: _____

“Бекитилди”

Фак-н ОМК-н 20__-ж. “__” _____

Жыйынынын № _____ протоколунда.

Фак.ОМК-н төрагасы: _____

_____ дисциплинасы боюнча
_____ багытында окуган күндүзгү

(багыттын шифри жана аталышы)

(дистанттык) окуу бөлүмүнүн студенттери үчүн

ЖУМУШЧУ ПРОГРАММА

Окуу планы боюнча сааттардын торчосу (үлгү)

Дисциплинанын аталышы	баары	Ауд. саб.	Аудит.саб.		СӨА И	Отчеттуулук	
			Лекция	Семинар		5-сем	5сем
Дисциплина	120с (4кр)	60с (2кр)	30с	30с	60с	АТ -2	Экз
5-сем	120	60	30	30	60	АТ - 2	Экз.

Жумушчу программа факультеттин Окумуштуулар кеңешинде 20__-ж. “__” _____ № _____ протоколдо бекитилген НББПнын негизинде түзүлгөн.

Түзгөн: _____

ОШ – 2017

1. Дисциплинаны өздөштүрүүнүн максаттары

Дисциплинанын максаттарын коюуда аларды НББПнын жалпы максаттарына жана аны өздөштүрүүнүн натыйжаларына ылайыкташтыруу зарыл, ошондой эле иш-аракеттердин багытын жана бүтүндүгүн аныктоочу ишмердиктин алдыдагы натыйжасы көрсөтүлүшү керек.

2. _____ дисциплинасын өздөштүрүү процессинде калыптандырылуучу компетенциялар жана окутуу натыйжалары

Дисциплинаны окуп үйрөнүүнүн натыйжасында студент **билим берүү программасын өздөштүрүүнүн күтүүлүчү натыйжасына ылайык келген төмөнкү окутуу натыйжаларына** жана дисциплинага берилген **компетенцияларга** жетишет:

НББПнын ОН-н коду жана анын формулировкасы	НББПнын компетенция-н коду жана анын формулировкасы	Дисциплинанын ОН-н коду жана анын формулировкасы
2-ОН: _____ _____	ЖК-1: _____ _____	_____ билет жана түшүнөт (ЖК-1) _____ жасай алат (ЖК-1)
	ЖК-10: _____ _____	_____ билет (ЖК-10) _____ жасай алат (ЖК-10)
3-ОН: _____ _____	КК-11: _____ _____	_____ ээ болот (КК-11)

3. Дисциплинанын НББПдагы орду

НББПнын ушул дисциплина таандык болгон цикли (бөлүмү), ушул дисциплинаны үйрөнүүгө таяныч болуучу теориялык дисциплиналар жана практикалар (пререквизиттер), ошондой эле ушул дисциплинанын жоболоруна таянуучу мындан ары окутула турган дисциплиналар (постреквизиттер) көрсөтүлөт.

Мисал:

_____ дисциплинасы кесиптик дисциплиналар циклынын _____ тармагындагы бакалаврларды теориялык жана практикалык жактан даярдоону камсыз кылуучу базалык бөлүгүнө кирет (Б3).

Бул дисциплинаны үйрөнүү гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдагы (Б1) _____ дисциплиналарга негизденет.

Дисциплинанын негизги жоболору мындан ары _____ дисциплиналарын үйрөнүүдө пайдаланылат.

(Эгер дисциплина ЖОЖ компонентке же элективдүү курстарга кирсе, анда төмөнкүлөр жазылат:

✓ Курс ЖОЖ компоненттеги дисциплиналарга таандык, факультеттин Окумуштуулар кеңешинде бекитилген, 201_ -ж. “___” _____ № ___ протокол)

✓ Курс элективдүү курстагы дисциплиналарга таандык, факультеттин Окумуштуулар кеңешинде бекитилген, 201_ -ж. “___” _____ № ___ протокол)

Буга чейин кафедранын жыйынында, андан соң факультеттин методкеңешинде бекитилет).

4. Дисциплинанын компетенциялар картасынын темаларда (бөлүмдөрдө) берилиши

Бөлүмдөр, теманын номери жана аталышы	Сааттардын саны	Компетенции					Σ Компетенциялардын жалпы саны
		ЖК-1	ЖК-4	ИК-1	КК-11	КК-14	
1-бөлүм							
1-тема___		+		+			2
2-тема___			+		+	+	3
ж.б.							
жалпы:							

5. Дисциплинанын технологиялык картасы. ОшМУда дисциплинаны өздөштүрүүдө жалпы 100 упай (балл) берилип, алар учурдук жана аралык (чектик) текшерүү үчүн 60 упай, ал эми жыйынтык текшерүү үчүн 40 упай берилет. Ушул эреженин алкагында окутуучу өз тажрыйбасына (чыгармачылыгына) таянып, дисциплинанын өзгөчөлүгүн эске алуу менен технологиялык картаны иштеп чыгат.

6. Дисциплина боюнча упайларды топтоонун картасы

Упайларды топтоонун картасы дисциплинанын технологиялык картасынын негизинде түзүлөт. Баллдарды топтоо картасын окутуучу өз тажрыйбасына (чыгармачылыгына) таянып, дисциплинанын өзгөчөлүгүн эске алуу менен иштеп чыгат.

7. Сабактардын түрлөрү боюнча сааттарды бөлүштүрүүнүн тематикалык планы

№	Дисциплинанын бөлүмдөрүнүн, темаларынын аталышы	баары	Ауд. саб-р.			СӨАИ	Билим берүү техн-ры	Баалоо каражаттары
			Лекция	Практ. саб.	Лабор. саб-р			
	___ семестр							
	1-модуль							
1								
Т.д..								
	<i>1-модуль б-ча жалпы:</i>							
	2-модуль							
8								
Т.д.								
	<i>2-модуль б-ча жалпы:</i>							
	Баары:							

8. Дисциплинанын программасы

(Дисциплинанын бөлүмдөрү, темалары жана алардын мазмуну көрсөтүлөт.)

9. Дисциплинанын темаларынын максаттары жана окутуу натыйжалары

1-тема. _____			
Компетенциялар	ЖК-10: _____ СЖМК-1: _____		
ДОН (РОд)	_____ билет _____ жасай алат _____ ээ болот		
Теманын максаты	<i>(Дисциплинанын окутуу натыйжаларынын негизинде түзүлөт)</i>		
Теманын окутуу натыйжалары (РОт)	Лекц.	2с	_____ билет жана түшүнөт
	Сем.	2с	_____ жасай алат _____ ээ болот
	СӨАИ	4с	_____ жасай алат (умеет) _____ ээ болот (владет)
2-тема. ж.б.у.с.			

10. Сабактардын түрлөрү боюнча календарлык-тематикалык план

Календарлык-тематикалык план таблица түрүндө берилет.
 Окутуучулардын тандоосуна жумушчу программанын аталган бөлүмүн түзүүнүн **2 варианты** сунушталат.

1-вариант.

Бул таблицада ар бир тема үчүн лекциянын, семинардык (практикалык, лабораториялык) сабактардын жана СӨАИнин тапшырмалары дароо эле теманын тушуна горизонталдык түрдө, удаалаштыкта жазылат.

Мындай форма конкреттүү тема боюнча лекциянын, семинардык (практикалык, лабораториялык) сабактардын пландары жана СӨАИнин тапшырмалары бир бетте жайгашкандыктан, колдонуу үчүн бир топ компакттуу жана ыңгайлуу болуп саналат.

1-вариант.

10. Дисциплинанын сааттарын сабактардын түрлөрү боюнча бөлүштүрүүнүн календарлык-тематикалык планы

Теманын № жана аталышы	Калыпдырылуучу компе-тен-циялар	Лекция	Практикалык (семинардык) сабактар	СӨАИ			Адабияттар	Тапшыруу мөөнөтү
		(сааттар), суроолор, методдор	(сааттар), суроолор, методдор	Тапшырма-лар	с	Текшерүүнүн формасы		
1-модуль								
1-тема. _____ _____	ОК-10 СЛК 1	Лекциянын планы: (2с) 1. _____ 2. _____ Текшерүү үчүн суроолор: 1. _____ 2. _____ ..... Методдор: ПЛ,	План : (2ч) 1. ... ачыла 2. .... өзгөчөлүктөрүн көрсөткүлө 3. .... салыштыргыла Методдор:	1. ... схема түрүндө көрсөткүлө жана .... түшүндүргүлө.	4	Схе-ма	1 , 2 , 4 , 5 8 , 1 3	2-жума

		КЛ, МЧ	ЧТ, През, Д. Текшерүүнүн формасы: През, Д.				1 6	
2-тема ж.б. у.с.								3- жума
1-мод.:		Лекция: __ с.	Семинар саб.: __ с	СӨАИ: __ с				7 жума
2-модуль								
8-тема _____ _____	ОК-12 ПК-11	<i>Лекциянын планы: (2 с)</i> 1._____ 2._____ . <i>Текшерүү үчүн суроолор:</i> 1._____ 2._____ ..... Методдор: КЛ, През.	<i>План:</i> 1. ... көрсөткүлө 2. .... баа бергиле 3. --- анализдегиле. Методдор: ИО, През, МЧ. Текшерүүнүн формасы: ДИ, През, МЧ	1. ... түзгүлө жана .... божомолдоп көргүлө.	4	Анал. справка 1	3 , 5 8 , 1 0 1 2 1 4	9- жума
9-тема ж.б. у.с.	ПК-12							
2-мод.:		Лекция: __ с.	Семинарлар: __ с	СӨАИ: __ с				8 жума
БААРЫ:		Лекция: __ саат.	Семинарлар: __ саат.	СӨАИ: __ с				15 жума

2-вариант.

10.1. Лекция

Теманын номери жана аталышы	Лек-ц-н №, комп.	Үйрөнүлүүчү маселелердин аталышы	Саат-н саны	Адабият тар	Колд. окутуу техн-ры	Жума
1	2	3	4	6	7	8

1-модуль						
1-тема: _____	1. ОК- 10 ПК- 1	Лекциянын планы: 1. _____ 2. _____ Текшерүү үчүн суроолор: 1. _____ 2. _____ 3. _____	2	1,2 4,5, 8,13	ПЛ, КЛ, МЧ	1- жум а
2-тема у.с.						
1-модулдун жыйынтыгы:	7лек		14с			7 жу ма
2-модуль						
8-тема. _____	8 ОК- 10 ПК- 10	Лекциянын планы: 1. _____ 2. _____ Текшерүү үчүн суроолор: 1. _____ 2. _____	2	3,4 6,7, 11, 15	ПЛ, МЧ Д	8-ж
9-тема у.с.			2			
2-модулдун жыйынтыгы:	8 лекц		16с			8 жу ма
Бардыгы	15 лек.		30с			15 жум а

10.2. Семинардык сабактар

Теманын номери жана аталышы	№ Сем., комп.	Үйрөнүлүүчү маселелер жана тапшырмалар	Саат-н саны	Адабият тар	Колд. окутуу техн-ры	Жума
1	2	3	4		7	8
1-модуль						
1-тема. _____	1 ОК- 10 ПК-1	План: 1. _____ ачыкыла 2. _____ көрсөткүлө 3. _____ салыштыргыла Текшерүүнүн формасы: През,Д,МЧ	2	1,2 4,5, 8,13	ЧТ Пре з Д МЧ	1-ж
2-тема. Ж.б.у.с.		План..	2			
1-модулдун жыйынтыгы	7 сем		14с			7 жу ма
2-модуль						

8-тема. _____	8 ОК- 10 ПК-4	План: 1. _____ баа бергиле 2. _____ негиздегиле 3. _____ сунуштагыла Текшерүүнүн формасы: През,КС	2	2, 4, 7,10 , 11,1 4	ЧТ, Пре з КС	9-ж
3-тема. ж.б.у.с.						
2-модулдун жыйынтыгы	8 сем		16с			8 жу ма
Баары:	15 сем.		30с			15 жум а

10.3. Студенттердин өз алдынча иштөөлөрү (СӨАИ)

Тапшырма-н номери жана темалары	Ком- пет.	СӨАИ үчүн тапшырмалар	Са ат сан ы	Тек ш-н фор- мас ы	Ада бият тар	Тап ш. мөө нөтү
1-модуль						
1-тема: _____	ОК10 ПК-1	1. _____ сүрөттөгүлө	4	Схе- ма	1,2 4,5, 8,13	2- жум а
2-тема ж.б.у.с.			4			
1-модулдун жыйынтыгы:			28с			7 жу ма
2-модуль						
8-тема. _____	ОК10 ПК4	1. _____ түзгүлө 2.Өз _____ иштеп чыккыла	2 2	Ана л.сп рав ка		9-ж
9-тема у.с.						
2-модулдун жыйынтыгы:			32с			8 жу ма
Баары:			60с			15 жум а

11. Билим берүү технологиялары

Бул бөлүмдө окуу иштеринин ар кандай түрлөрүн ишке ашырууда колдонулуучу билим берүү технологиялары жана методдор саналат.

12. Дисциплинанын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы

- а) Негизги адабияттар:
- б) Кошумча адабияттар:

в) Интернет-ресурстар

13. Упайларды коюу саясаты

(Бул пунктта упайларды топтоонун картасы боюнча, б.а. лекцияда, семинардык, лабораториялык сабактарда, СӨАИде, аралык жана жыйынтык текшерүүлөрдө көрсөтүлгөн упайларга студент кантип ээ болорун көрсөткөн картага түшүндүрмө берилет.)

Упайларды топтоонун картасына карап, студент сабактардын бардык түрлөрү боюнча упайларды топтой алат. Лекцияда жана семинардык сабактарда (эмне үчүн упай аларын көрсөтүү керек) _____ үчүн, лабораториялык сабактарда _____ үчүн; СӨАИ үчүн _____; аралык текшерүү үчүн – максимум 10 упай _____ үчүн, жыйынтык текшерүүгө – максимум 40 упай _____ үчүн.

2-тиркеме.

Дисциплинанын силлабусунун макети

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ**

**ФАКУЛЬТЕТИ
КАФЕДРАСЫ**

«Бекитилди»

Кафедранын 20__-ж. “__”
жыйынынын №__ протоколунда.
Каф.башч.: _____

“Бекитилди”

Фак.ОМК-н төрагасы: _____

_____ дисциплнасы боюнча
_____ багытында окуган студенттер үчүн
(багыттын шифри жана аталышы)

СТУДЕНТТЕРДИ ОКУТУУНУН ПРОГРАММАСЫ (Syllabus)

Окутуунун формасы: күндүзгү

Бардык кредиттер – ____, __ - курс, ____-семестр

Жалпы саат - ____ саат, анын ичинен: аудиториялык – ____ с (лекция – ____ с,
семинар саб. – ____ с., лаборат.- ____ с);

СӨАИ - ____ саат.

Аралык текшерүүлөрдүн саны (АТ) – ____, экзамен - ____ семестр

Окутуучу жөнүндө маалымат: _____
(Аты-жөнү, илимий даражасы ж-а наамы, кызматы)

Кафедранын аталышы, кабинет №: _____

Байланыш үчүн маалымат: _____
(кафедрада иштөө режими)

_____ (байл.тел., электрондук дарегу)

Дата: 20__ -20__ -окуу жылы

ОШ – 20__

1. Дисциплинанын максаттары _____
(жумушчу программадан алынат)

2. Дисциплинанын окутуу натыйжалары _____
(жумушчу программадан алынат)

Дисциплинаны өздөштүрүүдө студент төмөнкү **окутуу натыйжаларына** жетишет:

_____ **билет жана түшүнөт;**

_____ **жасай алат;**

_____ **ээ болот;**

3. Пререквизиттер: _____

4. Постреквизиттер: _____

5. Дисциплинанын технологиялык картасы (жумушчу окуу программасынан алынат)

6. Дисциплина боюнча упайларды топтоонун картасы (жумушчу окуу программасынан алынат)

7. Дисциплинанын кыскача мазмуну (дисциплинанын кыскартылган программасы сунушталат)

8. Сабактардын түрлөрү боюнча сааттарды бөлүштүрүүнүн календарлык-тематикалык планы

(бул жерде жумушчу программадагы лекциялык, семинардык сабактардын, СӨАИнин планы камтылган таблица берилет)

9. Курстун окуу-методикалык жактан камсыздалышы

- а) Негизги адабияттар
- б) Кошумча адабияттар
- в) Интернет ресурстар

10. Баалар боюнча маалымат (упайлардын таблицасы)

Рейтинг (упайлар)	Баанын тамгалык түрү	Баанын сандык эквиваленти	Салттуу системадагы баа
87 – 100	A	4,0	эң жакшы
80 – 86	B	3,33	жакшы
74 – 79	C	3,0	
68 -73	D	2,33	канааттандыруу
61 – 67	E	2,0	
31-60	FX	0	канааттандыруу эмес

11. Упайларды коюу саясаты

(Упайларды топтоо картасына - студент лекцияга, семинардык, лабораториялык сабактарга, СӨАИге, аралык жана жыйынтык текшерүүгө картада көрсөтүлгөн упайларды эмне үчүн ала турганына түшүндүрмө берүү.)

Упайларды топтоонун картасына карап, студент сабактардын бардык түрлөрү боюнча упайларды топтой алат. Лекцияда жана семинардык сабактарда (эмне үчүн упай аларын көрсөтүү керек) _____ үчүн, лабораториялык сабактарда _____ үчүн; СӨАИ үчүн _____; аралык текшерүү үчүн – максимум 10 упай _____ үчүн, жыйынтык текшерүүгө – максимум 40 упай _____ үчүн.

12. Курстун саясаты

Мында окуу процессинин натыйжалуулугун камсыз кылуучу жана студенттер үчүн милдеттүү болуп саналган талаптар берилет.

13. Темалар жана текшерүүнүн формалары боюнча суроолор менен тапшырмалардын тизмеси (текшерүүнүн бардык түрлөрү боюнча суроолор, тапшырмалар, тестер, рефераттын, текшерүү иштеринин ж.б. темалары)

3-тиркеме

Окутуунун интерактивдүү методдору

Билим берүүдөгү **компетенттүүлүк мамиледе** билимдерди алуу эмес, **үйрөнүүчүлөрдүн** коюлган билим берүү маселелерин чечүү үчүн **ишмердиктин түрдүү ыкмаларына ээ болуусу** окуу ишмердүүлүгүнүн негизги фактору болуп саналат. Ошондуктан дисциплинанын **күтүлүүчү окутуу натыйжаларына жетишүү** үчүн ар кандай **жаңы технологияларды** жана **интерактивдүү методдорду** колдонуу зарыл.

Интерактивдүү окутуу – бул, биринчи кезекте, окутуу процессинде окутуучу менен студенттин ортосундагы өз ара аракеттешүү да, студенттердин бири-бири менен өз ара аракеттешүүсү да орун алган **диалогдук окутуу**. Интерактивдүү методдор **компетенцияларды** калыптандырууга жана аныкталган окутуу натыйжаларына жетишүүгө – билимдерди алууга, билигичтиктерди жана көндүмдөрдү калыптандырууга өбөлгө болот.

Интерактивдүү окутуунун методдоруна билимдерди алууну жана кайра иштетүүнү активдештирүүгө өбөлгө болуучу методдор кирет. Мында төмөнкүдөй методдорду жана каражаттарды мисалга алууга болот: көрсөтмөлүү лекция (КЛ), проблемалуу лекция (ПЛ), мини-лекция (МЛ), лекция–пресс-конференция (ЛПК), сабак–конференция (СК), тренинг (Тр), дебаттар (Д), мээ чабуулу (МЧ), мастер-класс (МК), «тегерек стол» (ТС), чыгармачыл ишмердикти активдештирүү (ЧИА), окуу жана жазуу аркылуу сынчыл ой жүгүртүүнү өнүктүрүү (СО), дискуссия (Д), форум түрүндөгү дискуссия (ФД), ролдук оюндар (РО), чакан тайпаларда иштөө (ЧТ), тренажёрлор, имитаторлор пайдаланылган сабак (ТИ), компьютердик симуляция (КСим), компьютердик окутуу программаларын пайдалануу (КОП), интерактивдүү атластарды пайдалануу (ИА), клиникалык кырдаалдарды талдоо (ККТ), оорунун тарыхын даярдоо жана коргоо (ОТ), дарыгерлер конференциясына, консилиумдарга катышуу (ДК), илимий-практикалык конференцияларга (ИПК), съезддерге, симпозиумдарга (Сим) катышуу, студенттин окуу-изилдөөчүлүк иши (СОИИ), предметтик олимпиадаларды өткөрүү (О), жазуу түрүндөгү аналитикалык иштерди даярдоо (АИ), рефераттарды даярдоо жана коргоо (Р), проекттик технология (ПТ), экскурсия (Э), курстук иштерди даярдоо жана коргоо (КИ), дистанциондук билим берүү технологиялары (ДБТ), тесттер (Т), адистерди чакыруу (АЧ), долбоор иштеп чыгуу (П), кырдаалдык тапшырмаларды чечүү (КТЧ), түрдүү кошумча каражаттарды пайдаланып презентациялоо (През): интерактивдүү доска (ИД), таркатма материалдар (ТМ), видеофильмдер (В), слайддар (С), мультимедиялык презентация (МПрез), өз алдынча иштөө үчүн тапшырмалар, IT-методу (IT), командада иштөө (КИ), Case-study (конкреттүү кырдаалдар методу) (КСт), издөө методу (ИМ), изилдөөчүлүк метод (ИМ) ж.б.

Интерактивдүү методдор конкреттүү окутуу **натыйжаларына жетишүүгө жана конкреттүү компетенциялардын** калыптанышына өбөлгө болот:

- окуу материалынын натыйжалуу өздөштүрүүгө шарт түзөт;
- өз көз карашын түзө билүү, позициясын кармай билүү билгичтиктерин калыптандырат;
- уюштуруучулук жана иш көндүмдөрүн калыптандырууга шарт түзөт;
- сын ой жүгүртүү, салыштыруу, талдоо көндүмдөрүн калыптандырат;
- жаңы идеяларды жарата билүү билгичтиктерин калыптандырат;
- командада иштөө, коммуникативдик, кызматташтык жана лидерлик көндүмдөрүн калыптандырууга өбөлгө болот;
- окуяларды болжолдой билүү билгичтиги калыптанат;
- издөө жана изилдөөчүлүк, чыгармачылык көндүмдөрү калыптанат;
- билимдерин практикада колдоно билүү, баалоо, өзүн өзү баалоо көндүмдөрүн калыптандырат;
- көйгөйдү аныктоо жана аны чечүүнүн жолдорун сунуштай билүү билгичтиктерин калыптандырат;
- долбоорлоо, пландаштыруу билгичтиктерин калыптандырат ж.б.

4-тиркеме.

ГОСТ 7.1-2003 боюнча документтерди библиографиялык жазуунун үлгүлөрү

• **Китептер**

Бир автор болгондо:

1. Иванов, А. Б. Практические основы ремонта гидродвигателей : учеб. пособие для вузов / А. Б. Иванов. – М.: Изд-во РГТУ, 2001. – 280 с.

2. Беликова, Т. Н. Бухгалтерский учет и отчетность от нуля до баланса [Текст] / Т. Н. Беликова. - СПб. : Питер, 2005. - 256 с. - ISBN 5-469-00776-6.

Эки автор болгондо:

3. Избачков, Ю. С. Информационные системы [Текст] : учеб. пособие / Ю. С. Избачков, В. Н. Петров. - 2-е изд. - СПб. : Питер, 2005. - 656 с. - ISBN 5-469-00641-7.

Үч автор болгондо

4. Благодосклонная, Я. В. Ожирение - это болезнь : излечение от лишнего веса [Текст] / Я. В. Благодосклонная, Е. И. Бабенко, А. В. Красильникова. - СПб. : Невский проспект, 2005. - 128 с. - ISBN 5-94371-024-8.

Төрт же андан ашык автор болгондо

5. Безопасность жизнедеятельности [Текст] : учебник / Л. А. Михайлов, В. П. Соломин, А. Л. Михайлов и др. ; под ред. Л. А. Михайлова. - СПб. : Питер, 2005. - 302 с. - ISBN 5-954 723-954-X.

Китептерди авторсуз аталышы боюнча жазуу:

6. Основы психологии : учебник [для вузов] / под ред. проф. И. Б. Ждановой и проф. А.А. Зайцековского. – 2-е изд., испр. перераб. - М.: Изд-во ОГМУП, 2006. – 980 с.

• **Көп томдуу басылмалар**

7. Двигатели внутреннего сгорания [Текст] : учебник: в 3 кн. Кн. 1 : Теория рабочих процессов / В. Н. Луканин, М. Г. Шатров, Т. Ю. Кричевская и др. ; под ред. В. Н. Луканина, М. Г. Шатрова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Высш. школа, 2005. - 479 с. - ISBN 5-06-004142-5.

• **Методикалык көрсөтмөлөр**

8. Веселов, Г. В. Экономика отрасли [Текст] : метод. указания к курс. работе "Расчет расходов по содержанию судна и эффективности инвестиций в транспортный флот в зависимости от условий перевозки" / Г. В. Веселов, В. И. Минеев ; Волж. гос. акад. водного транспорта. - Н. Новгород : ВГАВТ, 2006. - 36 с.

• **Конференциянын материалдары**

9. «Проблемы экологии» регион. науч.-практ. конф. (2006 ; Иваново). Материалы региональной научно-практической конференции «Проблемы экологии» 20-25 февр. 2006 г. / Ивановский технико-экономический ун-т. – Иваново: Изд-во ТПП, 2006. – 100 с.

• **Диссертациялар**

10. Оголихин, А. С. Разработка системы управления безопасностью на промышленном предприятии с учетом концепции приемлемого риска : дис. ... канд. техн. наук 05.26.01: защищена 12.01.04 / Александр Сергеевич Оголихин ; Южно-Уральск. гос. ун-т. – Челябинск, 2004. – 140 с.

• **Диссертациялардын авторефераттары**

11. Иванов, А. П. Диагностика системы управления безопасностью на промышленном предприятии : автореф. дис. ... канд. техн. наук (05.26.01) / Иванов Алексей Петрович ; Воронежский. гос. ун-т. – Воронеж, 2004. – 20 с.

- **Электрондук ресурстар**

12. Yandex [Электронный ресурс] : интерактив. учеб. – Электрон. дан. и прогр. – М. : МПром, 1999. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Загл. с экрана.

- **Ресурсы удаленного доступа**

13. Российский аналитический центр [Электронный ресурс] / Центр информ. технологий РАЦ ; ред. Измеров С. А. ; Web-мастер Иванов А. П. – Электрон. дан. – М. : Рос. аналит. центр, 2005. – Режим доступа : <http://rosanalitcentr.narod.ru>, свободный. – Загл. с экрана.

- **Жыйнактан алынган макала**

14. Ибрагимов, С. В. Оценка работы в условиях Севера / С. В. Ибрагимов, В. Р. Корзун, Л. И. Стасюк //Транспортные проблемы Сибирского региона: сб. науч. тр. ч.2 – Иркутск: ИрГУПС, 2005. – С. 67-68

- **Укуктук материалдар**

15. Конституция Российской Федерации [Текст]- М. Приор, 2001 - 32 с.

- **Нормативдик документтер**

16. Отчет о научно-исследовательской работе: структура и правила оформления [Текст]. : ГОСТ 7.32-2001. Введ. 2002-07-01. - Минск : Изд-во стандартов, 2001. - 16 с.

- **Патенттик документтер**

17. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК7 Н 04 В 1 / 38, Н 04J 13 / 00. Приемопередающее устройство [Текст] / Чугаева В. И. ; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-ислед. ин-т связи. - № 2000131736 / 09 ; за-явл. 18. 12. 00 ; опубл. 20. 08. 02, Бюл. № 23 (II ч.). - 3 с. : ил.

- **Сактоого берилген (депонированные) илимий иштер**

18. Социологическое исследование малых групп населения [Текст] / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. - М., 2002. - 110 с. - Библиогр. : с. 108 - 109. - Деп. в ВИНТИ 13. 06. 02, № 145432.

- **Илимий изилдөө иштери жөнүндө эсеп-кысап**

19. Проведение испытания теплотехнических свойств камеры КХС - 2 - 12-В3 : отчет о НИР (промежуточ.) / Всесоюзн. заочн. ин-т пищ. пром-ти (ВЗИПП) ; рук. В. М. Шавра. - М. , 1981. - 90 с. - ОЦО 1012Т3 ; № ГР 80057138. - Инв. № Б119699.

- **Картографиялык басылмалар**

20. Геодезия. Геодезическая карта полезных ископаемых [Карты] : геодезическая обстановка на 2 янв. 2004 г. / сост. и подгот. к изд. НПО "Геодезия" в 2004 г. ; гл. ред. А. А. Каргопольцева ; ред. О. Б. Петрова, А.К. Ломова ; рук. проекта А. С. Измеров. – 1 : 50 000 000. – М. : НПО "Геодезия", 2004. – 1 к. (3 л.)

- **Өндүрүштүк каталогдор**

21. Подъемник электрический промышленный ПП 122 А : листок-каталог : изготовитель Моск. з-д электр. изделий . – М., 2005. – 5 л.

